

Asia: VN/952/2021

HE-luonnos vakausmaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

HE-luonnos vakausmaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (VN/952/2021)

Suomen Pankki kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta, jolla saatetaan voimaan otsikossa mainittu EU-jäsenvaltioiden välinen sopimus.

Sopimus liittyy EU:n pankkiunionin yhteiseen kriisinratkaisujärjestelmään ja sen kriisinratkaisurahaston varautumisjärjestelyn aikaistettuun käyttöönottoon. Laajennettu euroryhmä teki päätöksen varautumisjärjestelyn varhaisesta käyttöönotosta aiempien linjausten mukaisesti marraskuussa 2020 riskienvähentämisarvioon perustuen. Suomi hyväksyi sopimuksen muuttamisen poliittisen kokonaisharkinnan pohjalta. Jäsenvaltioiden tavoitteena on ratifioida sopimusmuutos samanaikaisesti Euroopan vakausmekanismia (EVM) koskevan sopimuksen muuttamisen kanssa, millä puolestaan mahdollistetaan yhteisen varautumisjärjestelyn perustaminen EVM:n yhteyteen.

Yhteisen kriisinratkaisun peruseriaatteena on sijoittajanvastuu, eli pankin osakkeenomistajat ja velkojat kantavat ensisijaisen vastuun kriisinratkaisun kustannuksista. Vasta kun sijoittajavastuu on toteutettu, voidaan käyttää kriisinratkaisurahastoon etukäteen kerättyjä varoja. Mikäli kriisinratkaisurahaston varat eivät riittäisi, pankeilta voitaisiin kerätä ylimääräisiä vakausmaksuja. Uuden sopimuksen myötä ylimääräisiä vakausmaksuja kerätään ensisijaisesti niiden maiden

pankeilta, joita kriisinratkaisutoimi koskee. Toissijaisesti ylimääräisiä maksuja joutuvat maksamaan muut pankkiunionin pankit. Jälkikäteen maksettaville maksuille on asetettu enimmäismäärä. Viime kädessä kriisinratkaisuneuvosto voi turvautua yhteiseen varautumisjärjestelyyn (esimerkiksi laajamittaisen järjestelmäkriisin tapauksessa), jonka käytön kustannukset peritään jälkikäteen takaisin pankeilta.

Täysin yhdistynyt yhteinen kriisinratkaisurahasto, jossa kaikki pankkien suorittamat vakaussmaksut ovat käytettävissä kaikkien pankkiunionin pankkien kriisinratkaisuun, otetaan käyttöön v. 2024. Siihen asti pankkien maksamat ennakkomaksut, joita kerätään rahaston tavoitekoon saavuttamiseksi, ohjataan maittisiin rahasto-osuuksiin, jotka yhdistetään vaiheittain. Varautumisjärjestelyn käyttöönoton varhaistamispäätöstä tehtäessä on katsottu, että mahdollisessa kriisinratkaisutilanteessa tarvittavien ylimääräisten, jälkikäteen kerättävien vakaussmaksujen yhdistäminen samalla tavalla vaiheittain ennen vuotta 2024 on järkevää. Mitä lähemmäs siirtymäkauden päättymistä tullaan, sitä suurempi osuus etu- sekä jälkikäteen maksettavista vakaussmaksuista on jo yhdistynyt.

Yhteisen varautumisjärjestelyn käyttöönoton varhaistaminen aikaistaa yhteisvastuuta kriisinratkaisun kustannuksista, mutta se mahdollistaa myös kriisinratkaisurahaston suuremman rahoituskapasiteetin. Suurempi rahoituskapasiteetti luo kriisinratkaisukehikolle uskottavuutta ja on omiaan estämään yksittäisen kriisin paisumista koko rahoitusjärjestelmää koskevaksi järjestelmäkriisiksi. Toistaiseksi kriisinratkaisurahaston varoja ei ole vielä koskaan käytetty. Yhteisen kriisinratkaisujärjestelmän ja kriisinratkaisurahaston viimeistely ja niiden mukanaan tuoma suurempi rahoituskapasiteetti yhdessä muiden kriisinratkaisusääntöjen kanssa takaa paremman turvan pankkiunionimaiden rahoitusjärjestelmän vakaudelle, rahoituksen häiriöttömälle välitykselle ja tasaiselle talouskasvulle. Rahoitusvakuus ja sen turvaaminen ovat yksi keskuspankin keskeisistä tavoitteista.

Yhteisen kriisinratkaisujärjestelmän viimeistely on myös tärkeä osa pankkiunionin loppuunsaattamista. Pankkiunioni luotiin varmistamaan, että Euroopan pankit olisivat vahvempia ja paremmin valvottuja. Kriisinratkaisujärjestelmän mahdollistamien toimenpiteiden ansiosta ongelmiin joutuneiden, rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien pankkien toiminta voidaan järjestellä uudelleen, jolloin ne pystyvät jatkamaan toimintaansa niin, että rahoitusjärjestelmän vakuus ei vaarannut ja valtion varojen käyttö kriisinratkaisuun minimoidaan.

Kunnioittavasti

SUOMEN PANKKI

Mervi Toivanen
toimistopäällikkö

Päivi Tissari
neuvonantaja

Toivanen Mervi
Suomen Pankki

Tissari Päivi
Suomen Pankki